

פרוטוקול מס' 90

מישיבת ועדת הכספים
יום חמישי, כ"ט בשבט התשנ"ז, 06.02.97, שעה 10:00

נכחו: חברי הוועדה: מיכאל קליינר - מ"מ היו"ר

צבי הנדל
אברהם שוחט
שלום שמחון

מ"מ

רפאל אלול

מוזמנים:

שי טלמון - החשב הכללי, משרד האוצר
גלעד אמזלג - הלשכה המשפטית, משרד האוצר
דודו טובול - אגף שוק ההון, משרד האוצר
מאיר יעקבסון - מנכ"ל מ.י. נכסים
עוזי שטיינברג - יו"ר מ.י. נכסים
מיכאל קהן - בנק ישראל
ציון שמע - מזכיר חטיבת עובדי הבנקים, ההסתדרות
ריקי בכר - יו"ר ועד העובדים, בנק דיסקונט
אבי יולדוס - מזכיר הוועד הארצי, בנק דיסקונט
דוד פלג - מזכיר ועד המנהלים, בנק דיסקונט

מנהל הוועדה: איוור קרשנר

יועצת משפטית: אנה שניידר

יועצת כלכלית: סמדר אלחנני

קצרנית: הילה לוי

סדר-היום: 1. תקנות מלווה המדינה (סדרות מסוג "גלבווע") - תיקון

2. מכירת מניות בנק דיסקונט לישראל בע"מ

-1769-

1. תקנות מלווה המדינה (סדרות מסוג "גלבווע") - תיקון.

היו"ר מיכאל קליינר:

בוקר טוב לכולם, אני מתכבד לפתוח את ישיבת ועדת הכספים. לא רצינו לקיים את הישיבה היום מכיוון שזהו יום אבל לאומי אבל פנו אליי מ-מ.י. נכסים בבקשה לקיים את הדיון היום אחרת כל התשקיף לא היה מצליח לעמוד מספיק זמן, בגלל הנפקות של חברות-בנות, וההנפקה היתה עלולה להיכשל. אנחנו מקווים שהנפקה זו תכניס לאוצר המדינה שש מאות מליון ש"ח, בשלושה שלבים. פניתי ליושב ראש הכנסת וביקשתי את אישורו לקיים את הישיבה היום וגם הוא אמר ששום נושא אחר הוא לא היה מאשר, אבל מפאת חשיבות העניין הוא אישר את קיום הישיבה. מסיבה זו נדחו נושאים אחרים והדיון עליהם יתקיים בשבוע הבא.

הנושא הראשון שעל סדר היום הוא: תקנות מלווה המדינה (סדרות מסוג "גלבווע") - תיקון. אני מבקש להציג את הנושא.

מיכאל קהן:

השינוי כאן הוא לדרך קביעת ריבית משתנה לאיגרת חוב "גילבווע" שצמודה לדולר, צמודה לריבית הליבור, ועד היום הריבית הזאת נלקחה ממסך של חברת רויטרס, לפי התקנות. במסך עצמו נעשה שינוי טכני, בדרך איסוף הנתונים למסך הזה, כך שהיום הוא כבר לא משקף את ריבית הליבור בעולם. בעבר המסך הזה הראה ממוצע של חמישה בנקים גדולים באנגליה, והיום, לאחר שעה 11 בבוקר מוצגת ריבית של בנק אקראי והנתון הזה לא בהכרח משקף את המציאות.

היו"ר מיכאל קליינר:

המטרה של המסך הזה הוא לשקף נתון ממוצע שישמש אמת מידה. מדוע מוצגת ריבית של בנק אקראי ולא משקף? הרי זה לא נועד רק בשבילנו. אני מבקש להבין מה קרה, כי מדובר בשינוי לגבי אנשים שרכשו אגרות גלבווע ואני רוצה לדעת האם זה ישפיע על הריבית שאותם אנשים יקבלו.

מיכאל קהן:

לפי חוות הדעת שקיבלנו מאנשי מטבע חוץ בבנק ישראל ומחברת רויטרס, המסך הזה כבר לא בהכרח משקף את ריבית הליבור שהתקנות התכוונו לתת למשקיעי "גלבווע". כדי להמשיך את רוח התקנות ולהמשיך ולתת להם את ריבית הליבור, כפי שהיא משתקפת בעולם, קיבלנו חוות דעת מקצועית של מסך אחר.

דודו טובול:

על המסך שרשום היום בתקנות מופיעה העסקה הראשונה שמתבצעת בריבית הליבור לשישה חודשים, בכל מקום בעולם, וזאת הריבית הקובעת. לכל הדעות זהו מצב שלא משקף שום מצב אמיתי של ריבית הליבור. לכן, לאחר שבנק ישראל בדק את העניין, אנחנו מציעים להחליף מסך. המסך החדש מתבסס על ריביות שמשקפות עסקאות בבנקים גדולים, הרבה יותר עסקאות בשוק הליבור, ולכן הוא יותר משקף, בוודאי יותר מאשר המסך הנוכחי.

מיכאל קהן:

במסך החדש יש חישוב שנעשה על ידי איגוד הבנקים הבריטי וכולל 15 בנקים.

היו"ר מיכאל קליינר:

אם כך הוא פועל על פי אותו עקרון של המסך הקודם לפני השינוי. בעיתון היה כתוב שהבנקים האלה כוללים את השער של ארצות הברית ושל אנגליה ושהו דבר יותר מורכב.

גלעד אמזלג:

בימים שבהם אין עסקים בניו יורק, היקף המסחר מאד קטן ואז השער שנקבע הוא לא שער מייצג. לכן הכניסו גם את ימי העסקים בהם פועלים הבנקים בניו יורק. מבחינת העקרון לא צריך את זה כי השער נקבע לפי השוק של לונדון, לונדון הוא השוק הרלוונטי לנושא הזה.

היו"ר מיכאל קליינר:

באיזה יום עסקים המסחר בלונדון לא מספיק לנו? הרי אנחנו באותן שעות כמו בלונדון.

גלעד אמזלג:

שינו את ההגדרה של ימי העסקים ואמרו - ימי העסקים הרלוונטיים יהיו ימי העסקים בהם יש חפיפה גם למסחר בלונדון וגם למסחר בניו יורק, כדי שהיקף השוק יהיה מייצג. כאשר אין מסחר בניו יורק, לדוגמה - ב"קולומבוס דיי", היקף העסקאות שנעשה במטבע חוץ הוא קטן.

היו"ר מיכאל קליינר:

אם ליבור הוא רק אנגלי, מה זה קשור למסחר האמריקני?

גלעד אמזלג:

השוק הרלוונטי, לצורך העניין, הוא השוק של לונדון ולא צריך את השוק האמריקני, מבחינת קביעת שער של מוכרים וקונים, אבל ברגע שניו יורק לא משתפת במסחר, נעשות מעט מאד עסקאות כי כמעט כל העסקאות עוברות דרך הבורסה של ניו יורק, ולכן יתקבל נתון של שער לפי היצע וביקוש אבל הוא לא ישקף את השער הנכון. אנחנו לא רוצים להסתמך על נתונים כאלה.

מיכאל קהן:

מבחינה טכנית, ביום כזה הריבית תהיה של היום הקודם.

היו"ר מיכאל קליינר:

אתה אומר, למעשה, שאותו מסך חדש, שהוא אנגלי לגמרי, בהיעדר מסחר מקביל בארצות הברית, הוא לא מספיק משקף, לכן אתה מציע שישאר השער הקודם עד ליום הבא שבו יהיה מסחר גם בארצות הברית.

גלעד אמזלג:

אני רוצה להסב את תשומת לב הוועדה לכך שהסעיף הבעייתי בתכנון הזה הוא דווקא סעיף התחולה. מבחינה משפטית, אנחנו לא מתקנים את תקנות אגרות החוב רק לגבי אגרות חוב שיונפקו בעתיד. התיקון הזה ייכנס לתוקף גם לגבי אגרות חוב שנסחרות היום.

היו"ר מיכאל קליינר:

אם השער החדש לא משקף, אין ברירה. אני מבין שהטכניקה החדשה של המסך הקיים עוד לא נכנסה לתוקפה.

גלעד אמזלג:

היא נכנסה לתוקף.

מיכאל קהן:

השינוי קיים אבל אנחנו לא מנפיקים סדרות חדשות. המסך היום הוא כבר לאחר השינוי.

היו"ר מיכאל קליינר:

ממתי?

מיכאל קהן:

לפני כחודש-חודשיים.

היו"ר מיכאל קליינר:

למה אתם באים לוועדה רק עכשיו? לא ידעתם על השינוי הזה? אני מבקש לקבל נתון לגבי התנהגות שני המסכים בשלושת החודשים האחרונים, מה היו הפערים ביניהם? מה היה השוני ביניהם? מה היה הגרף של המסך לפיו אנחנו משתמשים היום ומה הגרף של המסך לפיו אנחנו מתכוונים לעבוד?

גלעד אמזלג:

זה יכול מאד להטעות. אנחנו יודעים שיש בעיה וגם אם לא נראה שנוצר פער לא היינו רוצים להסתמך על בנק אקראי.

סמדר אלחנני:

אם אין שונות, זה רק מחזק את מה שאתם אומרים.

היו"ר מיכאל קליינר:

היות ואנחנו משנים מסכים לגבי העבר, אני חושב שאנחנו צריכים לקבל את הנתון הזה ולהיווכח שאין פגיעה בתנאים של העבר.

סמדר אלחנני:

רויטרס שינו את המסך.

היו"ר מיכאל קליינר:

הם שינו את המרכיבים של המסך שאנחנו עובדים עליו.

סמדר אלחנני:

זה כמו שהלשכה המרכזית לסטטיסטיקה תשנה את המדד שלה.

היו"ר מיכאל קליינר:

אנשים שחתמו הסכמים בעבר לפי המדד הקודם, ולמדד החדש יהיו פחות מרכיבים, יאמרו, ובצדק, שהם רוצים להישאר עם המדד הקודם.

גלעד אמזלג:

ברגע שראינו שיש הסתברות גבוהה לכך שהמסך הנוכחי לא ישקף את מה שהתקנות התכוונו - -

היו"ר מיכאל קליינר:

למה הסתברות? יש נתונים. איך הוא פעל בחודש וחצי האחרונים?

גלעד אמזלג:

יכול להיות שבחודש וחצי האחרונים נכנס במקרה בנק גדול אבל אני לא יכול לסמוך על זה. העסקה הראשונה שנכנסת אחרי 11 בבוקר, נשאר עד למחרת. הלכנו על המסך הטוב ביותר שקיים ומשקף את ריבית הליבור.

היו"ר מיכאל קליינר:

אמרת בצדק שיש איזון מאד מאד מדויק שמושפע מהבורסה האמריקנית, כי הוא פועל לפי חוק הכלים השלובים, עד כמה יכולה להיות הסטייה? אלא אם כן מישהו יעשה ספקולציה בדיוק בשעה 11 בבוקר, כי הוא יודע שבישראל מסתמכים על המסך הזה.

גלעד אמזלג:

אני לא חושב שמתייחסים אלינו כל כך כמשקיעים בשוק הליבור העולמי, אבל מעצם זה שהריבית הזאת אקראית יכולה להיות פגיעה, כפי שיכולה להיות רווחה.

היו"ר מיכאל קליינר:

כמה מסכים חלופיים יש?

גלעד אמזלג:

קיבלנו חוות דעת מבנק ישראל שאומרת שזהו המסך הטוב ביותר.

שי טלמון:

אין פה יותר מאשר תיקון טכני. אדם שמחזיק אגרת מסוג "גלבווע", ושיעורי התשואה לשיטת חישוב הריביות מתבססות על ריבית הליבור, מתייחס אל האגרות האלה כאל אפיק השקעה סולידי. הוא לא היה רוצה שעסקאות מקריות יקבעו את הריבית לגביו. לדעתי, גם לציבור המשקיעים זהו שינוי מתקבל על הדעת. אתה לא מרע את מצבם אלא מעביר את הבסיס לחישוב לבסיס אחר. זהו תיקון של שימוש במסך המשקף בצורה יותר טובה את מה שרוצים המשקיעים.

צבי הנדל:

מה שאתה אומר נשמע הגיוני, אבל השאלה היא האם המסך החדש באמת בטוח וטוב יותר?

שי טלמון:

בשוק הזה אין הרבה כלים בינלאומיים ומקובלים שמכניסים אותם גם לעסקאות ולתקנות של מדינות. מתקבל על הדעת ששער ריבית ממוצע שיש ל-15 הבנקים הרלוונטיים משקף יותר מאשר עסקה בודדת. כך זה נשמע לי ברמת הסבירות. השיטה הנוכחית של רויטרס התבססה, תעד לפני מספר שבועות, על חמישה בנקים שהיוו תמונה משקפת. הם שינו את השיטה ומשום כך אנחנו עוברים לשחק במגרש אחר שהוא יותר משקף. על פניו זה נשמע יותר סביר. אנשי שוק ההון ואנשי בנק ישראל שנמצאים כאן עוקבים אחר העניין בצורה שוטפת. אני מניח שאם יקרה משהו בלתי סביר בעליל, משרד האוצר ובנק ישראל יחזרו לוועדה ויודיעו לה על השינויים.

צבי הנדל:

הדבר שהכי מרגיע אותי הוא שבנק ישראל ומשרד האוצר מסכימים ביניהם.

היו"ר מיכאל קליינר:

אני בעד לאשר את השינוי.

שלום שמחון:

מדוע נדרש אישור של ועדת הכספים?

היו"ר מיכאל קליינר:

כי זאת תקנה. במקרה הזה, בגלל הרטרואקטיביות, זה היה חייב להגיע לוועדה.

אנה שניידר:

הרי מדובר בתקנות לפי חוק מלווה המדינה. ועדת הכספים רוצה, ובצדק, להיות מעורבת בנושא והדרך להיות מעורבת היא על ידי אישור התקנות. פעם אלה תקנות מאד מהותיות ובפעם אחרת זהו תיקון טכני לתקנות.

היו"ר מיכאל קליינר:

אני מציע לאשר את הבקשה. הייתי שמח אם בנושאים מסוג זה היו מזמינים לוועדה גורם פרטי שלא קשור למימסד.

סמדר אלחנני:

לשאלתו של שלום שמחון אני מבקשת להוסיף שהאישור של ועדת הכספים מאפשר את פומביות הדיון, יש לזה תפוצה רחבה, זה מגיע לעיתונות ואם מישהו היה רוצה להעיר הערה טכנית, כבר היינו יודעים על כך.

היו"ר מיכאל קליינר:

אנחנו מודים לכל המשתתפים ומאשרים את הבקשה.

2. מכירת מניות בנק דיסקונט לישראל בע"מ.

היו"ר מיכאל קליינר:

הנושא הבא הוא מכירת מניות בנק דיסקונט לישראל בע"מ. אני מבקש מהחשב הכללי, שי טלמון, להציג את הנושא.

שי טלמון:

מדינת ישראל מחזיקה, נכון להיום, כ-79% ממניות בנק דיסקונט. כ-13% מוחזקים בידי קבוצת IDB וכ-8% מוחזקים בידי הציבור ובידי העובדים כפי שהונפקו בפברואר 1996, בהצעת מכר בבורסה בתל אביב. באותה הצעת מכר הונפקו גם אופציות שמועד המימוש שלהן הוא עד פברואר 1998, בהיקף של עוד 8% בדילול מלא. אם ימומשו כל האופציות, הממשלה תרד באחזקתה עד ל-71%, עוד לפני ביצוע ההנפקה שאנחנו מדברים עליה היום.

אברהם שוחט:

כל ה-8% אופציות ממומשות יחד?

שי טלמון:

לא, ה-8% ממומשות לפי רצון המחזיקים עד פברואר 1998. עד לא מזמן לא היה כדאי לממש אותן אבל עם העליות בבורסה, העניין מתחיל להיות יותר משמעותי. במסגרת תכנית העבודה של משרד האוצר לשנת 1997, אנחנו מתכננים ביצוע הנפקות של בנקים ישראלים בבורסה בתל אביב. לשמחתנו, חל שיפור במחירי המניות כפי שהן נסחרות בבורסה בתל אביב, ועל בסיס זה אנחנו באים היום לוועדת הכספים ומבקשים את אישורה לבצע הנפקה של כ-17% נוספים בהרכב כזה או אחר, כך שבדילול מלא ועד סוף שנת 1997, הממשלה תרד באחזקות שלה מ-79% עד כדי 62%, ועם האופציות של ההנפקה הקודמת ימומשו, הממשלה תרד באחזקות שלה בבנק דיסקונט עד כדי 54%.

זאת ההנפקה במלוא היקפה. לפי רמות המחירים הנסחרות היום אנחנו צפויים לקבל תמורה יותר גבוהה מכפי שצויין. כפי שאתם יודעים הדברים האלה מושפעים ממחירה של מניית בנק דיסקונט בתל אביב, ולכן אנחנו לא יכולים לומר כרגע מה הוא המחיר הסופי ומה היא התמורה, אבל מדובר על כ-600 מליון ש"ח וללא ההקצאה לעובדים. יחד עם ההקצאה לעובדים אנחנו מגיעים לכ-650 מליון ש"ח. כפי שנעשה בעבר, גם עם עובדי בנק דיסקונט וגם עם עובדי בנקים אחרים, יש גם הפעם הסדר מיוחד לעובדים.

יש כאן מנהלי חתמות שנבחרו על ידי מ.י. נכסים והם גם הובילו את ההנפקה הקודמת של בנק דיסקונט.

עוזי שטיינברג:

זאת האמיסיה הראשונה בסדרת אמיסיות שתהיינה השנה וצריך להבטיח את הצלחתה. התחלנו כאשר השוק היה 30% עד 40% נמוך יותר ממה שהוא היום והכל נראה שונה, למרות, כמובן, שהכל יכול להשתנות בן לילה. זאת האמיסיה הראשונה בסדר גודל כזה בכלל בבורסה של תל אביב ואסור להיכשל איתה. ברור שמבלי שאנשים ירוויחו על הקניה, לא יהיה שום דבר.

האמיסיה הזאת צריכה להיות אטרקטיבית לאנשים שלחשובם ולדעתם תהיה להם תשואה לטווח ארוך. צריך להבטיח שהאמיסיה הזאת לא תיגע ברמת המחירים שיש בשוק. לכאורה, אפשר היה להציע את ההנפקה בזול מאד אבל צריך להבטיח שלאורך זמן תהיה תשואה, ולאנשים אנשים שיקנו לא תהיינה טענות.

אנחנו יודעים שלהרבה מאד אמיסיות שעשינו בעבר היו ירידות מחירים ולאנשים שקנו אותן נשאר טעם לא כל כך טוב בפה. בשעתו היו אמיסיות במחיר הרבה יותר נמוך ממה שהמדינה מכרה, ואני מדבר על מחיר נומינלי.

היו"ר מיכאל קליינר:

אף אחד לא חושב שזה קשור לשווי של הבנקים או לשווי של האמיסיות.

עוזי שטיינברג:

כאשר לאנשים יש סיבות לא להיות שבעי רצון, לא חשובה הסיבה. לאמיסיה הזאת יש מבנה מיוחד, וכדאי לשים לב אליה, והיא באה לאזן את כל מה שדרוש, כך שגם אם יקרה משהו בדרך, זאת תהיה מכירה מוצלחת.

מאיר יעקבסון:

בשנים האחרונות עבר השוק תקופה מאד קשה. הציבור הדיר את רגליו, קופות הגמל היו במשבר שהלך והחמיר עד לאוגוסט '96 וקרנות הנאמנות כמעט התאפסו או הפכו לשקליות בעיקרן. לא היה שוק מוסדי, שהוא בדרך כלל מוביל את שוקי ההון בעולם, וכתוצאה מזה גם בשנה שעברה הטכניקה שבחרתי, כדי להפוך את ההנפקה הקודמת של דיסקונט לאטרקטיבית, היתה על ידי הבאת משקיעי חוץ במכירה מוקדמת של 60% מההנפקה למשקיעים מוסדיים באירופה.

כאשר התחלנו את המהלך השוק היה הרבה יותר חלש ועכשיו התמזל מזלנו והשוק השתפר בצורה משמעותית. למרות זאת אנחנו הולכים באמיסיה מאד גדולה בהיקף שלה, למעלה מ-600 מליון ש"ח, על שוק שהוא עדיין נמוך, באופן יחסי, ועיקר הבעיה היא שהוא מאופיין בכמות סחר נמוכה יחסית ובתנודתיות גבוהה. בל"ל, שהיא אולי אחת המניות הנסחרות ביותר בשוק הישראלי, נסחרה אתמול בטווחי מחירים של 12.5% בין המחיר הנמוך למחיר הגבוה.

סמדר אלחנני:

אתה יודע את הביקורת על מה שהיה בשוק המעוף בימים האחרונים.

מאיר יעקבסון:

זה לא היה בגלל שוק המעוף. ההנפקה מאופיינת בסכום גבוה מאד אבל מאידך העדפנו ללכת בדרך שבה נוכל לקבל את האמיסיה בזמן קצר יחסית. לצורך זה הטכניקה היא של מניות + אופציות רכישה לזמן קצר משתי סדרות. בסדרה הראשונה כ-45% מהתמורה משולמת היום, והיתרה משולמת בעוד כשלושה חודשים. הסדרה השנייה היא אופציות רכישה לשמונה וחצי חודשים. אני אקרא לטכניקה של הסדרה הראשונה "מניות בתשלומים".

אברהם שוחט:

זאת קניה בתשלומים, לא אופציה.

מאיר יעקבסון:

אין בישראל, ולא עושים, מניה בתשלומים. דרך מנגנון של אופציה רכש ביצעתי למעשה, במשמעות הכלכלית של הדברים, קניית מניה בתשלומים כי משקיע שרכש היום אופציה ושילם עליה 45%, יממש את ה-55%, אבל נתתי לו עוד "גליק" בכך שיש לו אופציה לשוק לשלושה חודשים. נכון שהאופציה קצרה מאד אבל אני אקבל את הכסף.

אברהם שוחט:

אני מבקש שתסביר את ההגיון של העניין.

מאיר יעקבסון:

כמות מסוימת, המניות + מחצית מהתמורה של האופציות, נותנת לי כ-28% מהאמיסיה היום, עוד כ-32% אני אקבל בעוד שלושה חודשים וכ-40% בעוד כתשעה חודשים. הטכניקה הזאת מאפשרת לי לא להפיל סכום גדול מאד על השוק, והיום זה בלתי אפשרי לעשות אמיסיה של 600 מליון ש"ח. השימוש של אופציות רכישה על ידי הקצאות מאפשר לי לווסת את הגיוס על פני תקופה בכמה גיוסים קצרים, ללא הוצאות גיוס נוספות, ללא תשקיפים נוספים ובעלויות נמוכות. כמו כן, כך ניתן למנוע זעזועים בשוק כתוצאה מזה שבאות כמויות גדולות בעיתוי אחד.

המחירים אינם סופיים אבל צריך לזכור שאנחנו מתחילים בגל חדש של הצעות מכר. כשאני בא בהצעת מכר שניה על נייר סחיר בשוק, אני מתחרה עם הנייר שסחיר בשוק. המחיר שגלום בהנפקה הוא בערך דיסקאונט של 4.5% לעומת מחיר השוק שהיה באותה עת. אני נכנס להיבטים כלכליים אבל אני נותן ביטוי לכך שאני מהוון את התמורה העתידית להיום.

היו"ר מיכאל קליינר:

מה הוא ההון העצמי של הבנק?

מאיר יעקבסון:

ההון העצמי של הבנק הוא כ-1.2 מיליארד דולר או כ-3.9 מיליארד ש"ח.

היו"ר מיכאל קליינר:

מה היה שווי הבנק לפי המניה?

מאיר יעקבסון:

כ-86% מהבוק ווליו.

עוזי שטיינברג:

המחיר קופץ כל הזמן. המחיר עמד על 90% מההון והיום הוא מתקרב ל-100%.

היו"ר מיכאל קליינר:

מה שווי הבנק לפי המינימום שאתה נותן לי?

שי טלמון:

יש כאן שלושה פרמטרים - הבוק ווליו של הבנק הוא כ-3.9 מיליארד ש"ח. מניית בנק דיסקונט נסחרת היום בטווח של בין 97% ל-100% מהאקווילטי, כלומר, קרוב להון העצמי של הבנק. אנחנו אומרים שביחס למחיר המניה, כפי שהוא נסחר בבורסה, והוא היום קרוב כבר ל-100%, החבילה הזאת תגלם בתוכה למשקיע, כולל האופציה בתשלומים וכולל האופציה ברכישה, בין 5% ל-7% הנחה.

אברהם שוחט:

זה בהנחה שמישהו בהיוון מממש מיד את הכל?

שי טלמון:

לא. כשאני מתייחס להנחה אני מתייחס גם לעובדה שאני נותן לו אופציה לתשעה חודשים. די אם המניה נשארת יציבה במהלך תשעה חודשים, נתתי לו את מחיר הכסף.

אברהם שוחט:

זאת בהנחה שהמחיר נשאר קבוע, גם במהלך הראשון וגם במהלך השני, אחרת אי אפשר לעשות את זה.

שי טלמון:

נכון.

היו"ר מיכאל קליינר:

איך ההנחה הפכה מ-4.5% ל-5% או ל-7%?

מאיר יעקבסון:

בנייר שהכנו אז, השוק היה יחסית ברמה יותר נמוכה והיה אפשר ללכת על הנחה של 4.5% ממחיר השוק. כבר כמעט שבוע אני במכרז מוסדיים וחתמים ומעבר לארבעת המנהלים יהיו פה כ-50 חתמים. אנחנו מחכים לתגובות שלהם. אין ספק שיש מעט בהלה מהריצה הזאת במהלך השבוע ונתתי דוגמה של תנודתיות של מניית בל"ל באחוזים גבוהים. גם בדיסקונט היו ימים בהם היו מירווחים של 7% בין המחיר הגבוה לנמוך באותו יום. כשאנחנו נותנים לציבור הרחב חבילה, והרי אנחנו רוצים שהוא ימשיך איתנו אחר כך בהנפקות נוספות, מכיוון שזאת הפרטה וכדי שלא ירגישו מקופחים, ויש לנו אינטרסים שהמוסדיים לא ייצאו מקופחים, ברמות מחירים יותר גבוהות, בעקבות הריצה שהיתה בשבוע האחרון זה יחייב אותנו לתת דיסקאונט ברמה יותר גבוהה. יותר מזה, ועל זה אני בדיונים עם הרשות לניירות ערך כבר זמן רב, יש מחלה גדולה של שיטת החיתום בישראל. בארצות הברית סוגרים את המחיר עם החתמים בליה ולמחרת הנייר נסחר. כאן אני עם המוסדיים שבוע קודם, אחר כך אני סוגר מחיר ובמשך שבוע אני עם תשקיף פתוח באוויר. רק אחרי שבוע יוצא המכרז לציבור וזמן זה כרוך באי ודאות, במיוחד אצלנו, וצריך לתת לה ביטוי בדיסקאונט.

שי טלמון:

כדי להמחיש את אי הוודאות אזכיר לך שלפני שנה בדיוק היה הפיגוע בדיזנגוף סנטר.

מאיר יעקבסון:

המכירה היא במכרז פתוח ולכן אנחנו מרשים לעצמנו את הדיסקאונט הזה. השוק מספיק משוכלל לראות אם זה אטרקטיבי לתת ביטוי וכך היה גם בפעם הקודמת. המכרז הקודם במניות נפתח ב-2.90 ונסגר ב-3.20, והאופציה נפתחה ב-1.60 ונסגרה ב-3.70.

עוזי שטיינברג:

לדעתנו יש לצאת עם מחיר נתון שלוקח בחשבון מה שיכול לקרות תוך 14 יום. ביום ראשון תתכנס ועדה מצומצמת של הדירקטוריון כדי לתת את דעתה שוב על המחירים, לאור מה שקרה.

היו"ר מיכאל קליינר:

בשלב זה אני מציע שנשמע את נציגי ההסתדרות ואת נציג ועד העובדים.

שי טלמון:

אני מציע שנשמע מה מקבלים העובדים.

מאיר יעקבסון:

העובדים מקבלים 10% מהכמות המוצעת לציבור בדילול מלא, דהיינו: 10% מסך כל המניות שתמכרנה, בעקבות הצעת המכר הזאת, בהנחה שמלוא הכמות של אופציות הרכש תמומש על ידי הרוכשים. ראוי לציין שגם בהנפקה הקודמת הם קיבלו כ-10% מהכמות שהוצעה, על בסיס דילול מלא, כולל האופציות שתמומשה בפברואר 1998.

התנאים לעובדים הם כפי שהיה כמקובל בהנפקות הקודמות, כלומר: המניות מופקדות בידי נאמן וחסומות לארבע שנים, העובדים מקבלים הלוואה מהבנק לרכישת המניות האלה, ההלוואה צמודה למדד וללא ריבית. הם מקבלים מניות בלבד בהנחה של 25% ממחיר המינימום. בשעתו הגענו להסדר עם מס הכנסה, שמניח גם את דעתם של העובדים, ומאפשר לעובדים לדחות את המס ליום בו ישחררו את המניות מהחסימה, או לשלם היום את המס. בנוסף לכך העובדים יקבלו הנחה ממס על הקדמת התשלום. ההסכם הוא בשיתוף נציבות מס הכנסה וארגוני העובדים. כל עובד יקבל היום כ-90% ממשכורתו מניות.

עוזי שטיינברג:

בפועל קיבלו העובדים הנחה הרבה יותר גדולה מאשר 25%.

ציון שמע:

אין לנו בעיה עם ההנפקה. אנחנו רוצים אותה ואנחנו רוצים שהיא תצליח. אני רוצה ליידיע את הוועדה על כך שאנחנו נמצאים בימים קשים, מבחינת מערכת יחסי העבודה בבנק דיסקונט. הכרזנו על סכסוך עבודה לפני מספר ימים, ללא כל קשר לסגירת הבנקים בימי שישי, תקופת הצינון תפוג ב-19 לחודש ואז עלולה להיות שביתה בבנק בגין אי חתימה על הסכם שכר לשנת 1996. יש לנו בעיות קשות מאד בתחום של פיטורי עובד מסוים, ואנחנו חלוקים באופן מהותי עם ההנהלה, עד כדי כך שהבנק היה בעיצומים. זאת תקופה קשה בבנק דיסקונט, אני מקווה שהיא תחלוף מהר מאד, אבל להערכתי, אם המצב יימשך הוא עלול, חס וחלילה, לפגוע בערך המניות. אנחנו רוצים שהוועדה תדע שאנחנו נמצאים בתקופה לא נוחה, והלוואי וזה לא היה כך. אנחנו עושים מאמצים כדי לפתור את הבעיות אבל עד עכשיו לא כל כך הצלחנו בזה.

השאיפה שלנו היא לקבל את מלוא ה-10% שמגיעים לעובדים. בבנקים אחרים בהם נרכש גרעין השליטה, יש לנו הבנה שבהנפקות שיוצאו לציבור, יקבלו העובדים גם את החלק היחסי מהאחוזים שנמכרו כגרעין שליטה באותה הנפקה, כך היה בסיטואציה של בנק המזרחי. כאן יש מצב של 13% הנמצאים בידי האיגודים וביקשנו גם את החלק היחסי. ב-מ.י. נכסים נאמר לנו שנקבל את מלוא ה-10% בסוף התהליך והיום הסטטוס של אותן מניות הוא לא סטטוס של גרעין שליטה.

שי טלמון:

אני מעיר לפרוטוקול שגרעין השליטה בבנק דיסקונט עוד לא נמכר.

ציון שמע:

אני חושב שכן כדאי להקצות לעובדים עכשיו, מבלי להתייחס לגרעין השליטה, את החלק היחסי של ה-13%. עובדי בנק דיסקונט היו רוצים שכל ה-10% היו כבר בידיהם, בתהליך קצר ולא עד סוף התהליך. יש לנו גם רצון רב שתהיה לנו נציגות במועצת המנהלים, באותה חבילת מניות, וזו דרישה יחודית של ועד עובדי בנק דיסקונט. המטרה בבקשה זו היא שאותו נציג במועצת המנהלים לא יעסוק בכוח אדם אלא כדי שתהיה שם עין של העובדים שתוכל לסייע ולתרום בתחום העסקי, מבלי שתהיה לה נגישות או נגיעה לכל תחום של ניהול יחסי כוח אדם בבנק.

ישר כוח ל-מ.י. נכסים. אני יודע שהם עשו עבודה רבה וקשה. נפגשתי עם המנכ"ל וראיתי את העבודה הקשה, אבל בכל זאת אני מדגיש את העובדה שאנחנו נמצאים בבעיה קשה מאד בבנק דיסקונט.

ריקי בכר:

ועד העובדים ונציגות העובדים שומרים על הבנק ועל החלק היחסי של הריווחיות של המדינה ושל העובדים. מאז משבר המניות הדבר הופקד בידינו ולדעתי אנחנו עושים את זה בצורה די יפה. אנחנו חושבים שלא מתחשבים בנו, לא כאשר באים למכור, לא כשיש סכסוכים ולא כאשר אנחנו אומרים - תצילו את הבנק. מבחינתנו, כאשר אין בעלים, קורה מה שקורה בבנקאות כולה. אם היו בעלים אני מניח שכל הבנקים היו במצב ריווחי הרבה יותר טוב.

בהנהלות הבנקים של היום יושבים שכירים כמונו, ואם הבנק ירוויח "קצת פחות", זה לא מעניינם. אנחנו לא מיוצגים מספיק, לא בהכרעות ובוודאי לא במה שנקרא - בנקאות, לטוב ולרע.

היו"ר מיכאל קליינר:

ברמה העקרונית אני מסכים איתך אבל גם בנק הפועלים נמצא באותו מצב ובכל זאת הוא הגיע להישגים.

ריקי בכר:

אני לא מייצג אותם. הישגים ישנם בכל המקומות אבל לא בגלל העמלות. בדירקטוריון יש היום 15 אנשים, 14 מהם מתמנים ומוחלפים כל שנתיים. הם באים עם ניירת לכל ישיבה, מצביעים פה אחד וכך זה נגמר. ניסינו להגיע מספר פעמים לדירקטוריון, אבל אפילו לא השיבו לנו.

שי טלמון:

בכל שנה מתקיימת אסיפה כללית ולפי החוק פגה כהונתם של כל חברי הדירקטוריון.

ריקי בכר:

מאז שמשפחת רקאנטי עזבה אנחנו בסכסוך תמידי, אין מי שיבין, אין מי שינהל והתרענו על כך גם בפני מאיר. מאיר עשה עבודה טובה מאד אבל הטענה העיקרית שלנו היתה שלפני עשר שנים ויותר הובטח לנו לקבל 10% מהמניות. אני לא יודע מתי יסתיים הליך המכירה ואולי נקבל את המניות רק בעוד אלפיים שנה.

אברהם שוחט:

רק בשנת 1989 או 1990 אושר בוועדת הכספים שהעובדים יקבלו 10%, רק בהנפקה ובמימון של הבנק.

ריקי בכר:

אנחנו לא רוצים להמתין לסוף המכירה כדי לקבל את ה-10%. אנחנו רוצים לקבל את ה-10% המלאים בהנפקה הזאת. אם היום יש לנו 1.7% אנחנו רוצים לקבל את שאר המניות כדי להגיע ל-10%. מעבר לזה, במצב של חוסר שליטה על ידי הבעלים, חייב להיות נציג של העובדים בדירקטוריון. מעולם לא נשמע שם קולנו, אנחנו לא בטוחים שמישהו מעביר את דברינו לדירקטוריון ואנחנו מופתעים. אנחנו ועד העובדים היחידי שלעולם לא מסוגל להגיע לדירקטוריון.

אנחנו לא רוצים להגיע למצב שבו יוחלט היום על הנפקה ורוב הזמן הבנק יהיה סגור. זה יהרוס את ההנפקה. אנחנו נמצאים היום בשני מצבים, ואחד מהם הוא בלתי הפיך.

אברהם שוחט:

אפשר ללכת לבוררות או להסכמה בנוגע לפיטורי העובד המסוים?

ריקי בכר:

אני אספר לכם בקצרה על מה מדובר. לפני תשעה חודשים חשבה הנהלת בנק דיסקונט שעובד מסוים עשה דברים פליליים. בחוקת העבודה שלנו כתוב בדיוק מה צריך לעשות וההנהלה פנתה לסעיף הקשה ביותר. היא פנתה לפרקליטות ולמשטרה לחקור את העובד. הסכמנו והוצאנו אותו לחופשה. בסעיף בחוקה כתוב: "והיה והפרקליטות או המשטרה לא תמצא ראיות או לא תעמידו לדין, חייבים להחזיר אותו ומיד, עם מלוא הסמכויות, לתפקידו הקודם". המשטרה לא מצאה ראיות ולפני כחודשיים קיבלנו מכתב מהפרקליטות שהתיק נסגר עקב חוסר ראיות. באותו רגע היה צריך, לפי החוקה, להחזיר אותו לעבודה. במכתב מההסתדרות, שנכתב בעצת היועצת המשפטית של ההסתדרות, התבקשה ההנהלה להחזיר אותו לאלתר לעבודה. ביום שהנהלה קיבלה את המכתב היא העמידה את עצמה מעל לחוק, ופיטרה את העובד לאלתר למרות שאין בסמכותה לעשות את זה.

אנחנו, כארגון עובדים, לא מסתכלים רק עליו. ביום הקודם ההנהלה דנה איתנו על פיטורי מאות עובדים.

היו"ר מיכאל קליינר:

אני מניח שלמרות שלא נמצאו ראיות, ההנהלה משוכנעת שהוא עשה את מה שעשה.

ריקי בכר:

אין כאן שאלה של עשייה. אותו עובד שיחק קלפים עם אדם שלאחר מכן נעשה ללקוח של הבנק. אותו לקוח בא עם עורך דינו במטרה להפליל את העובד.

היו"ר מיכאל קליינר:

זה לא מצב של חוסר ראיות אלא שלא נתקיימה כלל עבירה.

ריקי בכר:

אין עבירה ואין כלום. בגלל האסון שהיה אתמול, בעצה אחת עם עמיר פרץ, הפסקנו את כל העיצומים, אבל במהלך השבוע הבא הם יתחדשו.

מעבר לנושא זה יש לנו סכסוך עבודה על השכר, וזהו מצב תמידי אצלנו. בכל שנה ההנהלה מודיעה לנו שהשכר שלנו גבוה מעובדי בנק אחרים ובכל שנה אנחנו צריכים לקבל פחות מבנקים אחרים, ללא קשר לרווח או לנושא אחר. נמאס לנו לשמוע את התקליט הזה, אף פעם אין לנו משא ומתן עם ההנהלה.

אני רוצה שההנפקה הזאת תצליח. זה הבנק שלנו וחבל לנו עליו אבל אתם צריכים להבין אותנו כעובדים. היום אפשר לפטר כל עובד כי ההנהלה שמה את עצמה מעל לחוק.

היו"ר מיכאל קליינר:

בדרך כלל נהוג לבקש מהאורחים לצאת בשלב זה, כדי שנוכל לקיים את הדיון בינינו, אלא אם כן לחברי הכנסת יש שאלות.

ריקי בכר:

תודה רבה.

היו"ר מיכאל קליינר:

לפני שאנחנו ממשיכים אני רוצה לברר מה היא המשמעות של החתמים.

עוזי שטיינברג:

אם המכרז של החתמים ייכשל, לא תהיה אמיסיה. אם הוא יצליח, החתמים כבר בסדר כי הם יודעים ש-60% כבר חתמו.

אברהם שוחט:

כמה היה חו"ל בהנפקה הקודמת?

מאיר יעקבסון:

60%. הפעם אין חו"ל והכל מקומי. יהיו ארבעה מנהלי קונסורציום החתמים ואליהם יצטרפו 50 חתמים. הם התחייבו לקנות את כל ה-100% במחיר המינימום. לפני שהם פונים לציבור הרחב אנחנו עושים יחד איתם מכרז למוסדיים.

רפאל אלול:

אתם מפקחים על החתמים?

מאיר יעקבסון:

בוודאי. הכל נעשה בתיאום איתנו.

היו"ר מיכאל קליינר:

חתם, מרגע שהוא יצא עם ההנפקה, הוא התחייב, למעשה, לקנות אותה. מתי הוא יכול לחזור בו?

מאיר יעקבסון:

אם קיים שינוי מהותי בתנאים הכלכליים או הפוליטיים במדינה. בשנה שעברה, כאשר היה הפיגוע בלב דיזנגוף, היתה להם הצדקה לפרוש, אבל הם לא פרשו. הצעת מכר מיועדת לציבור משקיעים פיננסיים, להבדיל ממכירת גרעין שליטה. אלה שני שווקים שונים, אלה שתי שיטות מכירה שונות ושני קהלי יעד שונים. אין להשוות בין המחיר באחד למחיר בשני. לעולם, משקיע שרכוש גרעין שליטה לעצמו, רואה את הטווח הבינוני-ארוך, והוא יהיה מוכן לשלם מחיר יותר גבוה.

אברהם שוחט:

אני מאד מעוניין לדעת האם יש החלטה או עמדה בנושא מכירת השליטה בבנק דיסקונט. לדעתי זהו דבר מרכזי מבחינת הפרטת הבנק. בנוסף לכך אני מבקש לדעת איפה עומד העניין של דיסקונט מרכנתיל.

רפאל אלול:

שמעתי את עמדתם של העובדים ולדעתי אין בעיה לתת להם 10%. אני רוצה לשמוע את דעתכם בעניין ואני לא רואה בזה כל טעות.

שמענו את הסיפור עם הנהלת הבנק ומכיוון שלכם יש קשרים יותר טובים עם ההנהלה - -

אברהם שוחט:

הם לא צריכים להתערב.

שי טלמון:

לפי החוק אסור לנו להתערב.

רפאל אלול:

יש לי תחושה שאם הסיפור ייצא לעיתונות, זה יעיב על כל העסק הזה. אני מניח שנקבל החלטה היום לגבי ההנפקה ולדעתי צריך לתת לעובדים תשובה בעניין הזה.

היו"ר מיכאל קליינר:

אני מוטרד מהדברים ששמעתי מנציגי העובדים מכיוון שאם האיום הוא רציני, הוא יכול להשפיע על תוצאות ההנפקה. מכיוון שאתם מייצגים את הבנק אני רוצה לשמוע מה ההתייחסות שלכם לעניין הזה.

מאיר יעקבסון:

אנחנו מייצגים את המדינה.

היו"ר מיכאל קליינר:

אתם בעלי הבית. הרי לא הזמנתי את מר להב או נציג אחר מבנק דיסקונט מכיוון שמר יעקבסון הוא בעל הבית.

אברהם שוחט:

לא, יש ועדה, שהיא אסיפה כללית, שממונה על ידי שופטת ולממשלה אסור להתערב.

שי טלמון:

ה-SAY של המדינה ושל מ.י. נכסים הוא בכל הנוגע להפרטת הבנק, לא בנוגע לניהול שלו. סעיף 28 בחוק המניות הבנקאיות שבהסדר קובע שהמדינה רשאית להתערב במנגנון מסוים בדברים הקשורים בנכסי הבנק, שינוי מבני ודיווידנד אבל לא מעבר לזה, לא בניהול. אנחנו לא מתערבים ואסור לנו להתערב.

היו"ר מיכאל קליינר:

אנחנו במילכוד כי ההנהלה יכולה להשפיע בצורה דרמטית על הסיכוי להנפיק או לא.

סמדר אלחנני:

אם יש בעיות בניהול הבנק ואסור למדינה להתערב, טיב הסחורה שונה מטיב הסחורה שהיה קודם. לכן אתם צריכים לבוא לוועדה ולתת תשובה לסיפור הזה ואיזה מין סיפור שולחים עכשיו לשוק.

שי טלמון:

הסחורה מפורטת בפרטי פרטים, מעבר לכל המקובל בבורסות המערביות, בתשקיף, כפי שמאושר על ידי הרשות לניירות ערך.

אני רוצה להתייחס לשאלה שנוגעת לגרעין השליטה. בשלב זה, כל עוד לא הוחלט אחרת, השליטה על הבנק תימכר באמצעות מכירת גרעין השליטה. אני מזכיר לך שזאת עמדה מסורתית שהביע המפקח על הבנקים במשך שנים, ועדיין לא שמענו ממנו בצורה מפורשת ומסודרת על כך שהוא שינה את עמדתו. לכן השליטה על הבנקים תועבר למחזיק גרעין השליטה. זאת גם הכוונה לגבי בנק דיסקונט בשלב הזה. כפי שאתה יודע, אנחנו עוסקים במכירת גרעין השליטה של בנק הפועלים, ובשלב כזה או אחר ניכנס למכירת גרעין השליטה בבנק לאומי, בנק דיסקונט ייכנס בתורו למכירת גרעין השליטה והדבר ייעשה בצורת מכרז. האם IDB תהיה רשאית להשתתף בשליטה על הבנק? הדברים ייבחנו גם בהקשר של ריכוזיות וגם בהקשר של האישור שהמפקח על הבנקים יצטרך לתת על סמך ארועים קודמים.

אברהם שוחט:

משפטית הם יכולים ללכת?

שי טלמון:

לא בחנתי את המצב ואין החלטה פורמלית בעניין זה כי הוא עוד לא עמד במבחן.

היו"ר מיכאל קליינר:

איך הם מחזיקים היום 19%?

שי טלמון:

היום הם מחזיקים ב-13%.

סמדר אלחנני:

13% יכולים להיות גרעין שליטה.

שי טלמון:

הם לא גרעין שליטה. בשלב זה המדינה מגיעה ל-54%. המדיניות של המפקח על הבנקים היא למכור גרעין שליטה. בפועל אנחנו נמצאים בהליך לגבי בנק אחד, בשני בנקים הדבר כבר בוצע והכוונה היא להמשיך.

לגבי מרכנתיל דיסקונט. היו לנו סיבוכים משפטיים עם גורם שטוען שיש לו והוא רכש חלק מהשליטה במרכנתיל וכן הלאה. לאחרונה היתה פניה של גורמים אחרים שרצו לשתף איתו פעולה כדי לרכוש את השליטה במרכנתיל, הדברים נבחנו ב-מ.י. נכסים, במשרד האוצר ובבנק ישראל והחלטת שלושת הגורמים היא שאנחנו לא נלך בדרך הזאת, ואף על פי כן ולמרות שיש כאן עננה משפטית, אחרי ההנפקה של בנק דיסקונט אנחנו מתכוונים להנחות את בנק דיסקונט למכור את מרכנתיל דיסקונט. יכול להיות שניתקל בקשיים לאורך ציר התנועה אבל כרגע זאת ההחלטה.

אברהם שוחט:

100% מהשווי?

שי טלמון:

אני לא יודע אם מדובר על 100% אבל מדובר על שליטה.

לעניין העובדים, אנחנו לא מתערבים בעניין, כפי שנאמר. אני רוצה להזכיר לחברי הוועדה שכאשר יצאנו עם בנק המזרחי בחודש מאי, היינו בעיצומו של סכסוך העבודה הקשה ביותר בבנק המזרחי מזה שנים. ועד העובדים קרא למשקיעים ולמפקידים למשוך את חסכוניהם מהבנק ויחד עם זאת התקדמנו וההנפקה של בנק המזרחי נמכרה למוסדיים. היתה החלטה של הדירקטוריון של בנק המזרחי שהוא לא מעוניין לבצע את ההנפקה וזה מה ששיבש את ההנפקה.

בנק דיסקונט, גם בהנפקה הקודמת וגם בהנפקה הנוכחית, משתף פעולה בצורה מלאה עם הממשלה, כדי להוציא את ההנפקות האלה אל הפועל.

רפאל אלול:

לדעתך, סכסוך העבודה שהוכרז לא ישפיע על ההנפקה?

שי טלמון:

לא אמרתי את זה.

מאיר יעקבסון:

צריך לזכור שסכסוך העבודה הזה קיים כבר כחודש.

שי טלמון:

אני מבקש מחברי הכנסת להתייחס לזה שבהחלט יכול להיות שהעובדים מנצלים את העובדה שיש הנפקה ושכסוף כזה יכול להשפיע.

היו"ר מיכאל קליינר:

שמנו לב לזה.

עוזי שטיינברג:

בעניין ה-10% יש לדייק. במסמך כתוב שזה עד 10% וההסכם הוא בין הממשלה, הבנקים וועדת הכספים, רק על המניות שהממשלה מוכרת ובעת שיש הצעת מחיר.

היו"ר מיכאל קליינר:

אדוני, שר האוצר לשעבר, מפלגת העבודה מוכנה שנמכור את בנק דיסקונט?

אברהם שוחט:

כן.

סמדר אלחנני:

אני מבקשת לשאול על המהלכים הטקטיים. ברגע שיש אחוז גדול בידי הממשלה, ואתה מתחיל למכור אותו בבורסה, השאלה היא מה קודם למה? מכירת גרעין השליטה או הטפטוף וכמה הוא גרעין השליטה?

שי טלמון:

אני אפשר להחזיק גרעין שליטה בבנק במדינת ישראל, בלי אישור המפקח על הבנקים. המפקח על הבנקים הגדיר, אמנם לא בחוק, את גרעין השליטה כמינימום של 20%. אף אחד לא יעבור את האחוזים האלה.

אברהם שוחט:

לבנקים הגדולים 20% ולבנקים הקטנים יותר - 26%.

סמדר אלחנני:

המפקח על הבנקים נתן סקירה על תכנית ההפרטה של הבנקים בוועדת המשנה לבנקאות.

מאיר יעקבסון:

המפקח לא נתן סקירה על ההפרטה, הוא לא עוסק בהפרטה. הוא נתן את ההערה שלו על גרעין השליטה.

סמדר אלחנני:

המניות שבידי העובדים הן מוקפאות, כלומר, נכון לעכשיו הן לא יכולות להשתתף בהצבעה.

מאיר יעקבסון:

מי מפריע להם לבוא לאסיפה הכללית?

סמדר אלחנני:

הם יכולים לבוא אבל האם יש להם קול? אם אין להם קול, מבנה ההצבעה משתנה כי החלק שיש לאחרים הוא יותר גדול ממה שכתוב להם פורמלית.

עוזי שטיינברג:

זה שולי.

סמדר אלחנני:

רציתי להעלות נקודה נוספת. עובדים שמקבלים מניות של מפעל שמפריטים אותו זהו מינהג ישראלי. בצ'כיה, לדוגמה, שעשתה תכנית הפרטה, לא נתנו לעובדים שום דבר. הם אזרחי המדינה כמו כל אזרח אחר וזהו כסף של המדינה.

אברהם שוחט:

אם העובדים מקבלים הנחה את רואה בזה דבר שלילי? אני לא מבין אותך.

סמדר אלחנני:

עצם האופציה לקבל הנחה נראית בעיניי פסולה. הם מקבלים משכורת.

היו"ר מיכאל קליינר:

אנחנו נקיים דיון עקרוני בנושא, ולא זה הזמן. אנחנו מאשרים פה אחד את ההנפקה, ובהרכב הנוכחי הדבר ודאי יעשה כותרות.

אנחנו יוצאים להפסקה של חמש דקות.

אני מודה לכולם, הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 12:05.